

**POLITYKA
OCHRONY MAŁOLETNICH
W TEATRZE PINOKIO W ŁODZI**

Preambuła

Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez personel Teatru Pinokio w Łodzi (dalej: Teatr) jest działanie dla dobra osoby małoletniej i w jej najlepszym interesie. Pracownik Teatru traktuje osobę małoletnią z szacunkiem oraz uwzględnia jej potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przez pracownika wobec osoby małoletniej przemocy w jakiegokolwiek formie. Pracownik Teatru, realizując te cele, działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych Teatru oraz swoich kompetencji.

Niniejszy standard ochrony małoletnich przed krzywdzeniem określa procedury interwencji, działania profilaktyczne, edukacyjne, zasady zapobiegania krzywdzeniu małoletnich, a w sytuacji, gdy do krzywdzenia doszło – określa zasady zmniejszenia rozmiaru jego skutków poprzez prawidłową i efektywną pomoc małoletnim oraz wskazuje odpowiedzialność osób zatrudnionych w Teatrze za bezpieczeństwo małoletnich odwiedzających Teatr.

Niniejsze Standardy Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem zostały opublikowane na stronie internetowej Teatru. Są promowane wśród całego personelu, opiekunów i osób małoletnich uczęszczających do Teatru. Poszczególne grupy osób małoletnich są z poniższymi Standardami aktywnie zapoznawane poprzez prowadzone działania informacyjne i edukacyjne.

Słowniczek – wyjaśnienie terminów

Ilekoć w niniejszym dokumencie, bez bliższego określenia, jest mowa o:

- 1) personelu – należy przez to rozumieć każdego pracownika Teatru, bez względu na formę zatrudnienia, w tym współpracownika, stażystę, wolontariusza lub inną osobę, która z racji pełnionej funkcji lub zadań ma (nawet potencjalny) kontakt z osobami małoletnimi;
- 2) osobach małoletnich – należy przez to rozumieć każdą osobę do ukończenia 18. roku życia (w przypadku uczniów z niepełnosprawnością do 24. roku życia, a wychowanków z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim do ukończenia 25. roku życia);
- 3) opiekunie – należy przez to rozumieć rodzica/opiekuna prawnego, którym jest również rodzic zastępczy, a w przypadku grup zorganizowanych - także nauczyciel/pedagog;
- 4) zgodzie rodzica – należy przez to rozumieć zgodę przynajmniej jednego rodzica/opiekuna prawnego;
- 5) krzywdzeniu osób małoletnich – należy przez to rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę osoby małoletniej przez jakąkolwiek osobę, w tym członka personelu Teatru, lub zagrożenie dobra osoby małoletniej, w tym jej zaniedbywanie;
- 6) instytucji – należy przez to rozumieć każdą instytucję świadczącą usługi osobom małoletnim lub działającą na ich rzecz;
- 7) osobie odpowiedzialnej za Standardy Ochrony Małoletnich – należy przez to rozumieć wyznaczonego przez kierownictwo Teatru pracownika sprawującego nadzór nad realizacją Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem w Teatrze;
- 8) danych osobowych małoletnie_x – należy przez to rozumieć wszelkie informacje umożliwiające je_x identyfikację.

Rozdział I

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia osób małoletnich

§ 3.

1. Rekrutacja personelu Teatru odbywa się zgodnie z zasadami bezpiecznej rekrutacji personelu. Zasady Rekrutacji stanowią Załącznik nr 1 do niniejszych Standardów.
2. Personel zna i stosuje zasady bezpiecznych relacji personel-osoba małoletnia ustalone w Teatrze. Zasady stanowią Załącznik nr 2 do niniejszych Standardów.
3. Personel Teatru posiada wiedzę na temat czynników ryzyka i symptomów krzywdzenia osób małoletnich i zwraca na nie uwagę w ramach wykonywanych obowiązków.
4. Personel Teatru monitoruje sytuację i dobrostan osób małoletnich.
5. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka pracownicy Teatru podejmują rozmowę z opiekunami, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywując ich do szukania pomocy.

Rozdział II

Zasady reagowania w przypadku podejrzenia, że osoba małoletnia doświadcza krzywdzenia

§ 4.

W przypadku powzięcia przez pracownika Teatru podejrzenia, że osoba małoletnia jest krzywdzona, pracownik ma obowiązek poinformowania o tym Dyrektora lub wyznaczonego pracownika w Teatrze.

§ 5.

1. Po uzyskaniu informacji, Dyrektor lub wyznaczony pracownik Teatru wzywa najbliższego możliwego opiekuna osoby małoletniej, której krzywdzenie podejrzewa, i informuje o podejrzeniu.
2. Wyznaczony przez Dyrektora Teatru pracownik sporządza opis sytuacji na podstawie rozmów z osobą małoletnią i opiekunem/opiekunami oraz opracowuje plan pomocy osobie małoletniej.
3. Plan pomocy osobie małoletniej powinien zawierać wskazania dotyczące:
  - a) podjęcia przez Teatr działań w celu zapewnienia bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej osoby/instytucji,
  - b) wsparcia, jakie Teatr zaoferuje osobie małoletniej.

§ 6.

1. Z przebiegu zdarzenia sporządza się kartę zgłoszenia, której wzór stanowi Załącznik nr 3 do niniejszych Standardów. Kartę tę przechowuje wyznaczony przez Dyrektora pracownik.
2. Wszyscy pracownicy Teatru i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informację o krzywdzeniu małoletniej lub informacje z tym związane, są zobowiązani do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym osobom/instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

Rozdział III

Zasady ochrony wizerunku i danych osobowych małoletnich

§ 7.

1. Teatr, uznając prawo każdego dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku oraz zapewnia najwyższe standardy ochrony danych osobowych małoletnich zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
2. Wytyczne dotyczące zasad ochrony wizerunku i danych stanowią Załącznik nr 4 do niniejszych Standardów.

Rozdział IV

Monitoring stosowania Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem

§ 8.

1. Dyrektor wyznacza pracownika odpowiedzialnego za realizację i propagowanie Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem w Teatrze.
2. Pracownik, o którym mowa w punkcie 1., jest odpowiedzialny za monitorowanie realizacji Standardów, reagowanie na sygnały ich naruszenia, prowadzenie rejestru zgłoszeń oraz proponowanie zmian w Standardach.
3. Wyżej wymieniony pracownik przeprowadza wśród personelu Teatru raz na 24 miesiące, ankietę monitorującą poziom realizacji Standardów. Wzór ankiety stanowi Załącznik nr 5 do niniejszych Standardów. W ankiecie pracownicy mogą proponować zmiany oraz wskazywać naruszenia Standardów.
4. Na podstawie przeprowadzonej ankiety osoba odpowiedzialna za realizację i propagowanie Standardów sporządza raport z monitoringu, który następnie przekazuje Dyrektorowi Teatru.
5. Dyrektor Teatru na podstawie otrzymanego raportu wprowadza do Standardów niezbędne zmiany i ogłasza je pracownikom, osobom małoletnim oraz ich opiekunom.

Rozdział V

Przepisy końcowe

§ 9.

1. Niniejsze Standardy Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.
2. Ogłoszenie Standardów następuje poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń lub w innym widocznym miejscu w siedzibie Teatru, ewentualnie poprzez przesłanie tekstu Standardów pracownikom drogą elektroniczną, a także zamieszczenie na stronie internetowej Teatru oraz wywieszenie w wersji skróconej – przeznaczonej dla osób małoletnich.

Załącznik nr 1

Zasady bezpiecznej rekrutacji w Teatrze Pinokio w Łodzi

1. Dyrektor przed zatrudnieniem pracownika w Teatrze Pinokio w Łodzi poznaje dane osobowe, kwalifikacje kandydata/kandydatki, w tym stosunek do wartości podzielanych przez Teatr Pinokio w Łodzi, takich jak prawa dziecka i szacunek do jego godności.
2. Dyrektor dba o to, by osoby przez niego zatrudnione (w tym osoby pracujące na podstawie umowy zlecenia/umowy o dzieło oraz stażyści/wolontariusze) posiadały odpowiednie kwalifikacje do pracy z osobami małoletnimi.
3. Aby sprawdzić powyższe, w tym stosunek osoby zatrudnianej do osób małoletnich i podzielenia wartości związanych z szacunkiem wobec nich oraz przestrzegania ich praw, Dyrektor Teatru Pinokio w Łodzi może żądać danych (w tym dokumentów) dotyczących:
  - a) wykształcenia,
  - b) kwalifikacji zawodowych,
  - c) przebiegu dotychczasowego zatrudnienia kandydata/kandydatki.
4. W każdym przypadku Dyrektor Teatru Pinokio w Łodzi musi posiadać dane pozwalające zidentyfikować osobę przez niego zatrudnioną, niezależnie od podstawy zatrudnienia. Powinien znać:
  - a) imię (imiona) i nazwisko,
  - b) datę urodzenia,
  - c) dane kontaktowe osoby zatrudnianej.
5. Dyrektor Teatru Pinokio w Łodzi może poprosić kandydata/kandydatkę o przedstawienie referencji z poprzednich miejsc zatrudnienia lub o podanie kontaktu do osoby, która takie referencje może wystawić. Podstawą dostarczenia referencji lub kontaktu do byłych pracodawców jest zgoda kandydata/kandydatki. Niepodanie tych danych w świetle obowiązujących przepisów nie powinno rodzić dla tej osoby negatywnych konsekwencji w postaci np. odmowy zatrudnienia wyłącznie w oparciu o tę podstawę. Teatr Pinokio w Łodzi nie może bowiem samodzielnie prowadzić tzw. *screeningu* osób ubiegających się o pracę, gdyż ograniczają ją w tym zakresie przepisy ogólnego rozporządzenia o Ochronie Danych Osobowych (RODO) oraz Kodeksu Pracy.
6. Dyrektor Teatru Pinokio w Łodzi przed zatrudnieniem kandydata/kandydatki uzyskuje jego/jej dane osobowe, w tym dane potrzebne do sprawdzenia w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym – rejestr z dostępem ograniczonym.

Uwaga! Przed dopuszczeniem osoby zatrudnianej do wykonywania obowiązków związanych z wypoczynkiem, edukacją lub opieką nad osobami małoletnimi, Teatr Pinokio w Łodzi jest zobowiązany sprawdzić osobę zatrudnianą w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym – rejestr z dostępem ograniczonym oraz Rejestr osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15. wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze. Rejestr dostępny jest na stronie: rps.ms.gov.pl.

Aby sprawdzić osobę w Rejestrze, Dyrektor Teatru Pinokio w Łodzi potrzebuje następujących danych kandydata/kandydatki:

- 1) imię i nazwisko,
- 2) data urodzenia,
- 3) PESEL,
- 4) nazwisko rodowe,

- 5) imię ojca,
- 6) imię matki.
7. Wydruk z Rejestru przechowuje się w aktach osobowych pracownika lub analogicznej dokumentacji dotyczącej stażysty/wolontariusza albo osoby zatrudnionej w oparciu o umowę cywilnoprawną.
8. Dyrektor Teatru Pinokio w Łodzi przed zatrudnieniem kandydata/kandydatki uzyskuje od niego/niej informację z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu Karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu Karnego oraz w Ustawie o Przeciwdziałaniu Narkomanii, lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego.
9. Jeżeli osoba posiada obywatelstwo inne niż polskie, wówczas powinna przedłożyć również informację z Rejestru Karnego państwa obywatelstwa uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub stażowej/wolontaryjnej związanej z kontaktami z dziećmi, bądź informację z Rejestru Karnego, jeżeli prawo tego państwa nie przewiduje wydawania informacji dla ww. celów.
10. Od kandydata/kandydatki – osoby posiadającej obywatelstwo inne niż polskie – dyrektor pobiera również oświadczenie o państwie lub państwach zamieszkiwania w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczypospolita Polska i państwo obywatelstwa, złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej.
11. Jeżeli prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja o niekaralności, nie przewiduje wydawania takiej informacji lub nie prowadzi Rejestru Karnego, wówczas kandydat/kandydatka zobowiązani są złożyć pod rygorem odpowiedzialności karnej oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie byli prawomocnie skazani w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu Karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu Karnego oraz w Ustawie o Przeciwdziałaniu Narkomanii, oraz nie wydano wobec nich innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuścili się takich czynów zabronionych, a także że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności związanych z wypoczynkiem, edukacją lub realizacją zainteresowań przez osoby małoletnie lub z opieką nad nimi.
12. Pod oświadczeniami składanymi pod rygorem odpowiedzialności karnej składa się oświadczenie o następującej treści: „Jestem świadomy/-a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Oświadczenie to zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.
13. Dyrektor Teatru Pinokio w Łodzi jest zobowiązany do domagania się od osoby zatrudnianej na dowolnym stanowisku zaświadczenia z Krajowego Rejestru Karnego.

Uwaga! Zaświadczenia z KRK można domagać się wyłącznie w przypadkach, gdy przepisy prawa wprost wskazują, że personel w zawodach lub na danych stanowiskach obowiązuje wymóg niekaralności. Wymóg niekaralności obowiązuje m.in. personel samorządowych instytucji kultury.

14. W przypadku niemożności przedstawienia zaświadczenia z Krajowego Rejestru Karnego Dyrektor uzyskuje od kandydata/kandydatki oświadczenie o niekaralności oraz o toczących się postępowaniach przygotowawczych, sądowych i dyscyplinarnych.

Przykładowy wzór oświadczenia dla osoby z polskim obywatelstwem

.....
(miejsowość i data)

**Oświadczenie o niekaralności i zobowiązaniu do przestrzegania
podstawowych zasad ochrony osób małoletnich przed krzywdzeniem**

Ja, ..., posiadający/-a numer PESEL ....., oświadczam, że nie byłem/-am skazany/-a za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności lub przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę osoby małoletniej i nie toczy się przeciwko mnie żadne postępowanie karne ani dyscyplinarne w tym zakresie.

Ponadto oświadczam, że zapoznałem/-am się z zasadami ochrony osób małoletnich obowiązującymi w Teatrze Pinokio w Łodzi i zobowiązuję się do ich przestrzegania.

Jestem świadomy/-a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Oświadczenie to zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....
(podpis)

.....
(miejsowość i data)

**Oświadczenie o niekaralności i zobowiązaniu do przestrzegania
podstawowych zasad ochrony nieletnich przed krzywdzeniem**

Ja, ..., posiadający/-a numer PESEL/legitymujący/-a się innym dokumentem tożsamości o numerze ....., oświadczam, że nie byłem/-am skazany/-a za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności lub przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego i nie toczy się przeciwko mnie żadne postępowanie karne ani dyscyplinarne w tym zakresie (odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu Karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu Karnego oraz w Ustawie o Przeciwdziałaniu Narkomanii) oraz nie wydano wobec mnie innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściłem/-am się takich czynów zabronionych, a także że nie mam obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności związanych z wypoczynkiem, edukacją lub realizacją zainteresowań przez osoby małoletnie lub z opieką nad nimi.

Ponadto oświadczam, że zapoznałem/-am się z zasadami ochrony osób małoletnich obowiązującymi w Teatrze Pinokio w Łodzi i zobowiązuję się do ich przestrzegania.

Jestem świadomy/-a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Oświadczenie to zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....
(podpis)

Załącznik nr 2

Ustalone w Teatrze Pinokio w Łodzi zasady bezpiecznych relacji personel/osoba małoletnia oraz osoba małoletnia/osoba małoletnia

Zasady bezpiecznych relacji personelu z osobami małoletnimi w Teatrze Pinokio w Łodzi obowiązują wszystkich: personel, stażystów i wolontariuszy. Znajomość i zaakceptowanie zasad pracownicy potwierdzają podpisaniem oświadczenia.

I Relacje personelu z osobami małoletnimi

1. Jesteś zobowiązany/-a do utrzymywania profesjonalnej relacji z osobami małoletnimi i każdorazowego rozważenia, czy Twoja reakcja, komunikat bądź działanie wobec takiej osoby są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych.
2. Działaj w sposób otwarty i przejrzysty, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji Twojego zachowania.

II Komunikacja z osobami małoletnimi

1. W komunikacji z osobami małoletnimi zachowuj cierpliwość i szacunek.
2. Słuchaj uważnie udzielaj odpowiedzi adekwatnych do wieku i danej sytuacji.
3. Nie wolno Ci zawstydząć, upokarzać, lekceważyć ani obrażać osoby małoletniej. Nie wolno Ci krzyknąć na osobę małoletnią w sytuacji innej niż wynikająca z bezpieczeństwa jej lub innych.
4. Nie wolno Ci ujawniać informacji wrażliwych dotyczących osoby małoletniej wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych osób małoletnich. Obejmuje to wizerunek, informacje o jego/jej sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej.
5. Podejmując decyzje dotyczące osoby małoletniej, poinformuj ją o tym i staraj się brać pod uwagę jej oczekiwania.
6. Szanuj prawo dziecka do prywatności. Jeśli konieczne jest odstępianie od zasady poufności, aby chronić dziecko, wyjaśnij mu to najszybciej, jak to możliwe.
7. Jeśli pojawi się konieczność porozmawiania z osobą małoletnią na osobności, zostaw uchylone drzwi do pomieszczenia i zadbaj, aby być w zasięgu wzroku innych. Możesz też poprosić drugiego pracownika o obecność podczas takiej rozmowy.
8. Nie wolno Ci zachowywać się w obecności osób małoletnich w sposób niestosowny. Obejmuje to używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, groźby, przymuszanie).
9. Zapewnij osoby małoletnie, że jeśli czują się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, wobec konkretnego zachowania czy słów, mogą o tym powiedzieć Tobie lub wskazanej osobie i mogą oczekiwać odpowiedniej reakcji oraz pomocy.

III Działania z osobami małoletnimi

1. Doceniaj i szanuj wkład osób małoletnich w podejmowane działania, aktywnie je angażuj i traktuj równo bez względu na ich płeć, orientację seksualną, stopień sprawności, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd.
2. Unikaj faworyzowania.
3. Nie wolno Ci utrzymywać wizerunku osoby małoletniej (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych.
4. Nie wolno Ci proponować osobom małoletnim alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używać ich w obecności takich osób.
5. Nie wolno Ci przyjmować pieniędzy ani prezentów od osób małoletnich ani ich opiekunów. Nie wolno Ci wchodzić w relacje jakiegokolwiek zależności wobec osób małoletnich ani opiekunów. Nie wolno Ci zachowywać się w sposób mogący sugerować innym istnienie takiej zależności i prowadzący do oskarżeń o nierówne traktowanie bądź czerpanie korzyści majątkowych i innych. Nie dotyczy to okazjonalnych podarunków związanych z wyjątkowymi wydarzeniami w sezonie teatralnym, np. kwiatów lub drobnych rękodzielniczych upominków po premierach/warsztatach edukacyjnych.

IV Kontakt fizyczny z osobami małoletnimi

Jakiegokolwiek przemocowe działanie wobec osób małoletnich jest niedopuszczalne. Istnieją jednak sytuacje, w których fizyczny kontakt z osobą małoletnią może być stosowny i spełnia zasady tzw. *bezpiecznego kontaktu*: jest odpowiedzią na potrzeby takiej osoby w danym momencie, uwzględnia jej wiek, etap rozwojowy i kontekst sytuacyjny. Nie można jednak wyznaczyć uniwersalnej stosowności każdego takiego kontaktu fizycznego, ponieważ zachowanie odpowiednie wobec jednej osoby może być nieodpowiednie wobec innej. Kieruj się zawsze swoim profesjonalnym osądem, słuchając, obserwując i odnotowując reakcje, pytając o zgodę na kontakt fizyczny (np. przytulenie) i zachowując świadomość, że nawet przy Twoich dobrych intencjach taki kontakt może być błędnie zinterpretowany.

1. Nie wolno Ci bić, szturchać, popychać ani w jakikolwiek sposób naruszać integralności fizycznej osoby małoletniej.
2. Nigdy nie dotykaj osoby małoletniej w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.
3. Zawsze bądź przygotowany na wyjaśnienie swoich działań.
4. Nie angażuj się w takie aktywności jak łaskotanie, udawane walki czy brutalne zabawy fizyczne.
5. Zachowaj szczególną ostrożność wobec osób małoletnich, które mogły doświadczyć nadużycia i krzywdzenia, w tym seksualnego/fizycznego, bądź zaniedbania. Takie doświadczenia mogą czasem sprawić, że osoba małoletnia będzie dążyć do nawiązania niestosownych bądź nieadekwatnych fizycznych kontaktów z osobami dorosłymi. W takich sytuacjach powinieneś reagować z wyczuciem, jednak stanowczo, i pomóc osobie małoletniej zrozumieć znaczenie osobistych granic.
6. Kontakt fizyczny z osobą małoletnią nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywanym, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy. Jeśli będziesz świadkiem jakiegokolwiek z

wyżej opisanych zachowań i/lub sytuacji ze strony innych dorosłych lub osób małoletnich, zawsze poinformuj o tym osobę odpowiedzialną i/lub postąp zgodnie z obowiązującą procedurą interwencji.

7. W sytuacjach wymagających czynności pielęgnacyjnych i higienicznych wobec dziecka unikaj innego niż niezbędny kontaktu fizycznego z osobą małoletnią. Dotyczy to zwłaszcza pomagania jej w ubieraniu i rozbieraniu, jedzeniu, myciu, korzystaniu z toalety. W miarę możliwości zadbaj o to, aby w każdej z takich czynności pielęgnacyjnych i higienicznych asystowała Ci inna osoba z instytucji.

V Kontakty poza godzinami pracy

Co do zasady kontakt z osobami małoletnimi powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy.

1. Jeśli zachodzi taka konieczność, właściwą formą komunikacji z osobami małoletnimi i opiekunami poza godzinami pracy są kanały służbowe (e-mail, telefon służbowy).
2. Jeśli dochodzi do spotkania z osobami małoletnimi poza godzinami pracy, musisz poinformować o tym przełożonych, a opiekunowie prawni muszą wyrazić zgodę na taki kontakt.
3. Utrzymywanie relacji towarzyskich lub rodzinnych wymaga zachowania poufności wszystkich informacji dotyczących innych osób małoletnich oraz opiekunów.

Załącznik nr 3
Wzór – karta zgłoszenia

Imię i nazwisko osoby małoletniej		
Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia, dane osoby podejrzanej o krzywdzenie)		
Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu		
Opis podjętych działań	Data:	Działanie:
Spotkania z opiekunami	Data:	Opis spotkania:
Ewentualna forma podjętej interwencji (zakreślić właściwe)	zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa	o inny rodzaj interwencji (jaki?)
Dane dotyczące interwencji (nazwa organu, do którego zgłoszono interwencję, data zgłoszenia) oraz jej ewentualne wyniki		

Załącznik nr 4

Zasady ochrony wizerunku małoletniego i jego danych osobowych

1. Zasady powstały w oparciu o obowiązujące przepisy prawa. We wszystkich działaniach Teatru Pinokio w Łodzi kierujemy się odpowiedzialnością i rozważą wobec utrwalania, przetwarzania, używania i publikowania wizerunków osób małoletnich.
2. Dzielenie się zdjęciami i filmami z naszych aktywności służy celebrowaniu sukcesów tych osób oraz dokumentowaniu ich działań i zawsze ma na uwadze ich bezpieczeństwo. Wykorzystujemy zdjęcia/nagrania pokazujące szeroki przekrój osób małoletnich – chłopców i dziewcząt, w różnym wieku, o różnych uzdolnieniach, stopniu sprawności i reprezentujące różne grupy etniczne.
3. Opiekunowie decydują, czy wizerunek osób małoletnich zostanie zarejestrowany.
4. Zgoda opiekunów na wykorzystanie wizerunku osób małoletnich jest tylko wtedy wiążąca, jeśli zostali oni poinformowani o sposobie wykorzystania zdjęć/nagrań.
5. Dbamy o bezpieczeństwo wizerunków poprzez:
  - a) prośbę o zgodę opiekunów przed zrobieniem i publikacją zdjęć/nagrań,
  - b) udzielenie wyjaśnień, do czego wykorzystamy zdjęcia/nagrania i w jakim kontekście,
  - c) niepodpisywanie zdjęć/nagrań informacjami identyfikującymi z imienia i nazwiska; jeśli konieczne jest podpisanie osoby małoletniej, używamy tylko jej imienia,
  - d) rezygnację z ujawniania jakichkolwiek informacji wrażliwych o dotyczących m.in. stanu zdrowia, sytuacji materialnej, sytuacji prawnej i powiązanych z wizerunkiem.
6. Zmniejszamy ryzyko niestosownego wykorzystania zdjęć/nagrań poprzez przyjęcie następujących zasad:
  - a) wszystkie osoby znajdujące się na zdjęciu/naganiu muszą być ubrane, a sytuacja zdjęcia/nagrania nie jest dla nikogo poniżająca, ośmieszająca ani nie ukazuje nikogo w negatywnym kontekście,
  - b) zdjęcia/nagrania koncentrują się na czynnościach wykonywanych przez osoby małoletnie i w miarę możliwości przedstawiają je w grupie, a nie pojedynczo,
  - c) wszystkie podejrzenia i problemy dotyczące niewłaściwego rozpowszechniania wizerunków są rejestrowane i zgłaszane Dyrekcji, podobnie jak inne niepokojące sygnały dotyczące zagrożenia bezpieczeństwa.
7. W sytuacjach, w których Teatr Pinokio w Łodzi rejestruje wizerunki osób małoletnich do własnego użytku, deklarujemy, że:
  - a) takie osoby oraz ich opiekunowie zawsze będą poinformowani o tym, że dane wydarzenie będzie rejestrowane,
  - b) w przypadku rejestracji wydarzenia zleconej osobie zewnętrznej (wynajętemu fotografowi lub operatorowi kamery) dbamy o bezpieczeństwo poprzez:
    - zobowiązanie osoby/firmy rejestrującej wydarzenie do przestrzegania niniejszych wytycznych,
    - zobowiązanie osoby/firmy rejestrującej wydarzenie do przedstawienia się osobom rejestrowanym,
    - niedopuszczanie do sytuacji, w której osoba/firma rejestrująca będzie przebywała z osobami małoletnimi bez nadzoru pracownika Teatru.
8. Jeśli wizerunek osoby małoletniej stanowi jedynie szczegół całości (takiej jak zgromadzenie, impreza publiczna), zgoda jej opiekunów nie jest wymagana.
9. W sytuacjach, w których opiekunowie jako widzowie wydarzeń i uroczystości organizowanych przez Teatr Pinokio w Łodzi rejestrują wizerunki osób małoletnich do prywatnego użytku, informujemy na początku każdego z tych wydarzeń o tym, że:

- a) wykorzystanie, przetwarzanie i publikowanie zdjęć/nagrań zawierających wizerunki wymaga udzielenia zgody przez te osoby, w przypadku osób małoletnich – przez ich opiekunów,
  - b) zdjęcia lub nagrania zawierające wizerunki osób małoletnich nie powinny być udostępniane w mediach społecznościowych ani na serwisach otwartych, chyba że opiekunowie takich osób wyrażą na to zgodę,
  - c) przed publikacją zdjęcia/nagrania on-line zawsze sprawdzamy ustawienia prywatności, aby upewnić się, kto będzie mógł uzyskać dostęp do wizerunków osób małoletnich.
10. Przedstawiciel mediów lub dowolna inna osoba, która chce zarejestrować organizowane przez nas wydarzenie i opublikować zebrany materiał, musi zgłosić taką prośbę wcześniej i uzyskać zgodę opiekunów osób małoletnich odwiedzających w tym czasie Teatr.
  11. W powyższej sytuacji upewnimy się wcześniej, że opiekunowie udzielili takiej zgody.
  12. Personelowi Teatru Pinokio w Łodzi nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów i osobom nieupoważnionym utrwalania wizerunku osoby małoletniej na terenie instytucji bez zgody opiekuna oraz bez zgody Dyrekcji.
  13. Personel Teatru Pinokio w Łodzi nie kontaktuje przedstawicieli mediów z osobami małoletnimi, nie przekazuje mediom kontaktu do ich opiekunów i nie wypowiada się w kontakcie z przedstawicielami mediów o ich sprawach. Zakaz ten dotyczy także sytuacji, gdy pracownik jest przekonany, że jego wypowiedź nie jest w żaden sposób utrwalana.
  14. W celu realizacji materiału medialnego, Dyrekcja Teatru Pinokio w Łodzi może podjąć decyzję o udostępnieniu wybranych pomieszczeń w instytucji dla potrzeb nagrania. Podejmując taką decyzję, poleca przygotowanie pomieszczenia w taki sposób, aby uniemożliwić rejestrowanie przebywających na tym terenie osób małoletnich.
  15. Jeśli osoby małoletnie lub ich opiekunowie nie wyrazili zgody na utrwalenie wizerunku, respektujemy ich decyzję. Z wyprzedzeniem ustalamy sposób, w jaki osoba rejestrująca wydarzenie będzie mogła zidentyfikować osobę małoletnią, aby nie utrwałać jej wizerunku na zdjęciach indywidualnych i grupowych.
  16. Rozwiązanie, jakie przyjmiemy, nie wyklucza osoby małoletniej, którego wizerunek nie powinien być rejestrowany.
  17. Teatr Pinokio w Łodzi przechowuje materiały zawierające wizerunki osób małoletnich w sposób zgodny z prawem i bezpieczny:
    - a) nośniki analogowe zawierające zdjęcia i nagrania są przechowywane w zamkniętej na klucz szafie, a nośniki elektroniczne zawierające zdjęcia i nagrania są przechowywane w folderze chronionym z dostępem ograniczonym do osób uprawnionych przez Teatr Pinokio w Łodzi,
    - b) nośniki są przechowywane przez okres wymagany przepisami prawa o archiwizacji,
    - c) nie ma zgody na używanie przez personel prywatnych urządzeń rejestrujących (tj. telefony komórkowe, aparaty fotograficzne, kamery) w celu rejestrowania wizerunków osób małoletnich.

Załącznik nr 5

Wzór – ankieta monitorująca poziom realizacji Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem

Czy znasz Standardy Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem obowiązujące w Teatrze Pinokio w Łodzi, w którym pracujesz?	
Czy znasz treść dokumentu „Standardy Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem”?	
Czy potrafisz rozpoznawać symptomy krzywdzenia osób małoletnich?	
Czy wiesz, jak reagować na symptomy osób małoletnich?	
Czy zdarzyło Ci się zaobserwować naruszenie zasad zawartych w Standardach Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem przez innego pracownika?	
Jeśli tak – jakie zasady zostały naruszone?	
Czy podjąłeś/-aś jakieś działania? Jeśli tak, to jakie?	
Jeśli nie – dlaczego?	
Czy masz jakieś uwagi/poprawki/sugestie dotyczące Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem? <i>(odpowieź opisowa)</i>	

Załącznik nr 6
Obszary ryzyka

Obszary ryzyka	Czynniki ryzyka	Znaczenie ryzyka	Jak zredukować ryzyko	Działania do wdrożenia
Personel	1.			
	2.			
Partnerzy	1.			
	2.			
Współpracownicy	1.			
	2.			
Usługi	1.			
	2.			
Zew. komunikacja	1.			
	2.			

Załącznik nr 7

Zasady działania w przypadku podejrzenia krzywdzenia osoby małoletniej przez osobę trzecią (np. personel oraz inne osoby, które mają kontakt z taką osobą)

Gdy podejrzewasz, że osoba małoletnia:

doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub/i zagrożone jest jej życie (Uwaga! Przemoc z uszczerbkiem na zdrowiu oznacza spowodowanie choroby lub uszkodzenia ciała, np. złamanie, zasinienie, wybite zęba, zranienie, a także m.in. pozbawienie wzroku, słuchu, mowy, wywołanie innego ciężkiego kalectwa, trwałej choroby psychicznej, zniekształcenia ciała itp.):

- zadbaj o bezpieczeństwo osoby małoletniej i odseparuj ją od osoby podejrzanej o krzywdzenie,
- zawiadom policję pod numerem 112 lub 997 (Uwaga! W rozmowie z konsultantem podaj swoje dane osobowe, dane osoby małoletniej, dane osoby podejrzanej o krzywdzenie oraz wszelkie znane Ci fakty w sprawie!).

jest pokrzywdzone innymi typami przestępstw:

- zadbaj o bezpieczeństwo osoby małoletniej i odseparuj ją od osoby podejrzanej o krzywdzenie,
- poinformuj na policję lub prokuraturę, składając zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa (Uwaga! Zawiadomienie możesz zaadresować do najbliższej dla Ciebie jednostki. W zawiadomieniu podaj swoje dane osobowe, dane osoby małoletniej i dane osoby podejrzanej o krzywdzenie oraz wszelkie znane Ci fakty w sprawie – opisz, co dokładnie się zdarzyło i kto może mieć o tym wiedzę. Zawiadomienie możesz też złożyć anonimowo, ale podanie przez Ciebie danych umożliwi organowi szybsze uzyskanie potrzebnych informacji).

doświadcza jednorazowo innej przemocy fizycznej (np. klapsy, popychanie, szturchanie) lub przemocy psychicznej (np. poniżanie, dyskryminacja, ośmieszanie):

- zadbaj o bezpieczeństwo osoby małoletniej i odseparuj ją od osoby podejrzanej o krzywdzenie,
- zakończ współpracę/rozwiąż umowę z osobą krzywdzącą osobę małoletnią.

doświadcza innych niepokojących zachowań (tj. krzyk, niestosowne komentarze):

- zadbaj o bezpieczeństwo osoby małoletniej i odseparuj ją od osoby podejrzanej o krzywdzenie,
- przeprowadź rozmowę dyscyplinującą, a w przypadku braku poprawy zakończ współpracę.

Załącznik 8

Zasady działania w przypadku podejrzenia krzywdzenia osoby małoletniej przez inną osobę małoletnią (przemoc rówieśnicza)

Gdy podejrzewasz, że osoba małoletnia:

doświadcza ze strony innej osoby małoletniej przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu (Uwaga! Oznacza to spowodowanie choroby lub uszkodzenia ciała, np. złamanie, zasinienie, wybicie zęba, zranienie, a także m.in. pozbawienie wzroku, słuchu, mowy, wywołanie innego ciężkiego kalectwa, trwałej choroby psychicznej, zniekształcenia ciała itp.), wykorzystania seksualnego lub/i zagrożone jest jego życie:

- zadbaj o bezpieczeństwo osoby małoletniej odseparuj ją od osoby podejrzanej o krzywdzenie,
- przeprowadź rozmowę z opiekunami osób uwikłanych w przemoc,
- równoległe powiadom najbliższy sąd rodzinny lub policję, wysyłając zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa (Uwaga! Zawiadomienie można zaadresować do najbliższej jednostki. W zawiadomieniu podaj swoje dane osobowe, dane osoby małoletniej i dane osoby podejrzewanej o krzywdzenie oraz wszelkie znane Ci fakty w sprawie – opisz, co dokładnie się zdarzyło i kto może mieć o tym wiedzę. Zawiadomienie możesz też złożyć anonimowo, ale podanie przez Ciebie danych umożliwi organowi szybsze uzyskanie potrzebnych informacji.).

doświadcza ze strony innej osoby małoletniej jednorazowo innej przemocy fizycznej (np. popychanie, szturchanie), przemocy psychicznej (np. poniżanie, dyskryminacja, ośmieszanie) lub innych niepokojących zachowań (tj. krzyk, niestosowne komentarze):

- zadbaj o bezpieczeństwo osoby małoletniej i odseparuj ją od osoby podejrzanej o krzywdzenie.

Załącznik 9

Zasady działania w przypadku podejrzenia krzywdzenia osoby małoletniej przez opiekuna

Gdy podejrzewasz, że osoba małoletnia:

<p>doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu (Uwaga! Oznacza to spowodowanie choroby lub uszkodzenia ciała, np. złamanie, zasinienie, wybite zęba, zranienie, a także m.in. pozbawienie wzroku, słuchu, mowy, wywołanie innego ciężkiego kalectwa, trwałej choroby psychicznej, zniekształcenia ciała itp.), wykorzystania seksualnego lub/i zagrożone jest jego życie:</p>

- zadbaj o bezpieczeństwo zadbaj o bezpieczeństwo osoby małoletniej i odseparuj ją od osoby podejrzanej o krzywdzenie,   - zawiadom policję pod nr 112 lub 997 (Uwaga! W rozmowie z konsultantem podaj swoje dane osobowe, dane osoby małoletniej, dane osoby podejrzewanej o krzywdzenie oraz wszelkie znane Ci fakty w sprawie).

<p>jest pokrzywdzone innymi typami przestępstw:</p>

- poinformuj policję, wysyłając zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa (Uwaga! Zawiadomienie możesz zaadresować do najbliższej jednostki. W zawiadomieniu podaj swoje dane osobowe, dane osoby małoletniej i dane osoby podejrzewanej o krzywdzenie oraz wszelkie znane Ci fakty w sprawie – opisz, co dokładnie się zdarzyło i kto może mieć o tym wiedzę. Zawiadomienie można też złożyć anonimowo, ale podanie przez Ciebie danych umożliwi organowi szybsze uzyskanie potrzebnych informacji).

doświadcza widocznego zaniedbania:

- zadbaj o bezpieczeństwo osoby małoletniej,
- porozmawiaj z opiekunem,
- powiadom o możliwości wsparcia psychologicznego, materialnego.

doświadcza jednorazowo innej przemocy fizycznej (np. klapsy, popychanie, szturchanie), przemocy psychicznej (np. poniżanie, dyskryminacja, ośmieszanie) lub innych niepokojących zachowań (tj. krzyk, niestosowne komentarze):

- zadbaj o bezpieczeństwo osoby małoletniej,
- przeprowadź rozmowę z opiekunem podejrzanym o krzywdzenie,
- powiadom o możliwości wsparcia psychologicznego,
- w przypadku braku współpracy opiekuna lub powtarzającej się przemocy poinformuj policję, wysyłając zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa (Uwaga! Zawiadomienie możesz zaadresować do najbliższej jednostki. W zawiadomieniu podaj swoje dane osobowe, dane osoby małoletniej i dane osoby podejrzanego o krzywdzenie oraz wszelkie znane Ci fakty w sprawie – opisz, co dokładnie się zdarzyło i kto może mieć o tym wiedzę. Zawiadomienie można też złożyć anonimowo, ale podanie przez Ciebie danych umożliwi organowi szybsze uzyskanie potrzebnych informacji).

Materiał opracowany został na podstawie zapisów ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks Rodzinny i Opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 1606), która wprowadza termin “Standardy Ochrony Małoletnich”, oraz podręcznika Standardy ochrony dzieci/uczniowie/wychowankowie w żłobkach i placówkach oświatowych pod redakcją Agaty Sotomskiej z Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę.